УДК 338.43:336.77

Доступ молоді до інвестиційних кредитів у агробізнесі: проблеми та перспективи

Ворошилова Людмила,
здобувачка вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація: *У тезах досліджено особливості доступу молоді до інвестиційного кредитування в аграрному секторі України в умовах економічної трансформації та післявоєнного відновлення. Визначено ключові фінансові, інституційні та соціально-економічні бар'єри, що обмежують можливості молодих агропідприємців у залученні банківських ресурсів. Проаналізовано роль державних програм підтримки, банківського сектору та міжнародних фінансових організацій. Обґрунтовано необхідність розвитку гарантійних механізмів кредитування, цифровізації фінансових послуг та підвищення фінансової грамотності молоді.*

Ключові слова: *агробізнес, інвестиційне кредитування, молодіжне підприємництво, банківське фінансування, державна підтримка, аграрний сектор, фінансові інструменти.*

Аграрний сектор традиційно відіграє провідну роль у структурі національної економіки України, забезпечуючи значну частку валютних надходжень та продовольчу безпеку держави. В умовах післявоєнного відновлення та економічної трансформації особливої актуальності набуває залучення молоді до підприємницької діяльності в агробізнесі [1].

Молоді підприємці характеризуються високим рівнем інноваційності, готовністю до впровадження цифрових технологій, автоматизації виробництва та розвитку сталого сільського господарства. Водночас реалізація інвестиційних проєктів потребує значних фінансових ресурсів, які здебільшого залучаються через банківське кредитування [2; 3].

Інвестиційні кредити забезпечують фінансування придбання сучасної сільськогосподарської техніки, модернізації виробництва, розвитку інфраструктури та переробки продукції, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності аграрного сектору [3, 4].

Разом із тим доступ молоді до кредитних ресурсів суттєво обмежений низкою проблем. Серед основних варто виокремити фінансові бар'єри, зокрема недостатній обсяг власного капіталу та відсутність ліквідної застави; інституційні обмеження, пов'язані з жорсткими вимогами банків; а також високий рівень ризиковості аграрного виробництва, що обумовлений сезонністю та залежністю від природно-кліматичних умов [5, 6].

Додатковими стримуючими факторами є макроекономічна нестабільність та наслідки військових дій, які суттєво підвищують кредитні ризики і обмежують активність банківського сектору [5; 14]. Важливим бар'єром також виступає низький рівень фінансової грамотності молоді та відсутність достатньої кредитної історії [7].

Важливу роль у розширенні доступу до фінансування відіграють державні програми підтримки аграрного сектору, зокрема механізми компенсації відсоткових ставок, програма «Доступні кредити 5–7–9%», а також державні гарантії [3, 5].

Значний вплив мають міжнародні фінансові організації, які сприяють розвитку малого та середнього агробізнесу та впровадженню інновацій [9, 10].

Перспективними напрямами покращення доступу молоді до інвестиційного кредитування є розвиток системи кредитних гарантій, розширення використання аграрних розписок, впровадження фінтех-рішень та цифрових банківських сервісів, а також активізація грантового фінансування [6; 9; 10]. Важливим напрямом є також підвищення рівня фінансової грамотності молоді та стимулювання сталого (ESG-орієнтованого) фінансування [9].

Отже, розширення доступу молоді до інвестиційних кредитів є важливим чинником модернізації агропромислового комплексу, розвитку підприємництва на сільських територіях та забезпечення сталого економічного зростання України.

Список використаних джерел:

1. Міністерство фінансів України. Офіційний сайт. URL: https://mof.gov.ua
2. Попело О., Жаворонок А. Фінансово-кредитне забезпечення аграрних підприємств в Україні. Проблеми і перспективи економіки та управління №4 (40). 2024. С. 212–222. URL: https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-4(40)-212-222.
3. Національний банк України. Офіційний сайт. URL: https://bank.gov.ua.
4. Салогуб І. І. Кредитування аграрного виробництва: особливості, проблеми, напрями розвитку. Підприємництво та інновації. №(9), 2019. 49-53. URL: https://doi.org/10.37320/2415-3583/9.7.
5. Томашук І., Вольська Л. Забезпечення та організаційні засади банківського кредитування аграрних підприємств. Економіка та суспільство. №68. 2024. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-30.
6. Хріщева О. Г. Сучасний стан, проблеми та перспективи залучення молоді до аграрного сектору економіки України. Науковий вісник УжНУ. Т.3, №90. 2025. URL: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.90.3.13.
7. Міністерство аграрної політики та продовольства України. Офіційний сайт. URL: https://minagro.gov.ua
8. Rexhaj F., Vilks A., Sirenko N., Dubinina M., Melnyk O., Bodnar O. Participation of international organisations in solving the problems of the agricultural sector of Ukraine. International Journal of Environmental Studies, 2023. https://doi.org/10.1080/00207233.2023.2170572.
9. World Bank. Official website. URL: https://www.worldbank.org
10. OECD. Official wesite. URL: https://www.oecd.org

***Abstract**: The theses analyze youth access to investment lending in the agricultural sector of Ukraine in the context of economic transformation and post-war recovery. Financial, institutional and socio-economic barriers that limit young entrepreneurs' access to credit resources are identified. The role of state support programs, the banking sector and international financial institutions is emphasized. Priority directions for improving investment lending mechanisms and strengthening financial inclusion of youth are substantiated.*

***Keywords:** agribusiness, investment lending, youth entrepreneurship, banking financing, state support, financial instruments, agricultural sector.*

Науковий керівник:
Боднар О.А.,
канд.екон.наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет